

BILTEN ALPSKE MREŽE

Št. 16₂₀₀₄

Uvodnik

VSEBINA

NOËL
LEBEL

UVODNIK

Noël **LEBEL**

Generalni sekretar a.i.

UVOD 2

Michele **OTTINO**

Podpredsednik mednarodnega organizacijskega odbora
Mreža Zavarovanih Območij v Alpah

DOSJE 2

Narodni park Stilfserjoch:

Informacijsko središče Aquaprad

Naravni park Adamello Brenta

informacijsko središče Spormaggiore:

Medved - gospodar gozdom

Naravni park Paneveggio - Pale di San Martino

Informacijsko središče Paneveggio in Villa Welsperg

Informacijsko središče Naravnega parka:

Vedrette du Ries-Aurina

DELO MREŽE 8

Alpski teden in delavnica o turizmu v Kranjski Gori

Karpati in Pireneji se zgledujejo po Alpah

Narodni park Berchtesgaden ponovno

vodi preiskavo o kraških vodah

INTERREG III B - zavarovana območja in komuniciranje

Naravni park Adamello Brenta

zmagovalec trofeje Danilo Re

Posvet «Kakovostni ukrepi v zavarovanih območjih Alpah»

Ptice ujede - vrnitev v Vanoise

Posvet Alpe - Karpati - Natura 2000

HABITALP - INTERREG IIIB

Orel v vzhodnih Alpah - INTERREG III A Italija/Avstrija

Mednarodne dejavnosti Naravnega

regijskega parka Queyras

NOVICE 11

Čezmejna zavarovana območja in
ekološko omrežje v Alpah

Novi sodelavci

Mednarodno izpopolnjevanje za

upravljalce zavarovanih območij

Razstava Skrivnostne gore

PUBLIKACIJE 12

Alpska konvencija in njeno partnerstvo

Alpska konvencija je v času svojega delovanja razvila tesno sodelovanje z alpskimi državami in nevladnimi organizacijami. Sodelovanje z nevladno organizacijo CIPRA je na podlagi mednarodnega dogovora o varovanju Alp potekalo že od vsega začetka.

Nevladne organizacije so imele v okviru Alpske konvencije vedno pomembno vlogo, nekatere med njimi so dobile status opazovalca. Sodelovale so na alpskih konferencah, na primer na konferenci ministrov in držav pristopnic, na srečanjih stalnega odbora in na delavnicah. Svojo vlogo so izvrstno opravile, saj so posredovale predloge, širile informacije in ocenjevale dobljene rezultate. V skupini je deset predstavnikov, vendar se število v prihodnjih letih zaradi omejenih sredstev na žalost ne bo moglo kaj dosti povečati.

Za uresničevanje svojih ciljev in izvedbenih protokolov bo Alpska konvencija poleg omejenega kroga opazovalcev potrebovala precejšnjo pomoč partnerjev.

To je hkrati tudi razlog, da je stalni odbor na predlog stalnega sekretariata na svojem 27. srečanju februarja 2004 v Innsbrucku (Avstrija) pooblastil stalni sekretariat, da sklene dogovor s prostovoljnimi partnerji in z ustanovami, ki se obvezujejo za izvajanje Konvencije in njenih protokolov preko konkretnih projektov. Dogovori bi bili lahko sklenjeni za določen čas in ni nujno, da sistematično obsegajo celotno področje Konvencije ali celotno alpsko ozemlje.

Prednost bodo imeli tisti projekti, ki vključujejo več alpskih dežel, in tisti partnerji, ki podpirajo izvajanje večletnega programa dela, ki ga izdeluje stalni sekretariat in ki bo potrjen novembra 2004 na VIII. alpski konferenci.

Mreža zavarovanih območij v Alpah je bila kot najstarejši in najbolj učinkovit partner Alpske konvencije prva ustanova, ki je bila oblikovana z namenom, da prispeva k izvajanju protokola Varstvo narave in urejanje krajine. Mreža že skoraj deseto leto dokazuje, da sodelovanje med alpskimi državami ni zavajanje, temveč da povezovanje predstavlja večjo moč in da partnerstvo zagotavlja večjo učinkovitost.

Potrebno je priznati, da je kvaliteta dela že dosežena. Stalni odbor je Mreži uradno zaupal izvajanje 12. člena protokola

Varstvo narave in urejanje krajine in študije za oblikovanje alpske ekološke mreže oziroma čezmejnega omrežja zavarovanih območij, biotopov in drugih elementov, ki jih je vredno varovati, in ki ga bodo vzpostavile države članice po uskladitvi ukrepov čezmejnega varovanja.

Stalno delovanje in prizadevanje na področju dejavnosti za varovanje Alp morata

Uvod

Mreža zavarovanih območij v Alpah deluje že deveto leto. Ima učinkovit pravilnik, upravljalne in predstavitvene strukture (podružnice, predsednika, podpredsednika, mednarodni upravni odbor, generalna zasedanja). Poleg tega je od rednega odbora Alpske konvencije ravnokar prejela mandat za izvedbo pomembne študije na temo Čezmejna zavarovana območja in ekološki koridorji. Projekt obravnava študijo izvedljivosti izgradnje ekološke mreže v Alpah, ki je ena izmed glavnih točk protokola Varstvo narave in ohranjanje krajine. Mreža zavarovanih območij v Alpah, ki je do danes znana predvsem po izmenjavi znanstvenih osnov, upravljaljskih metod med upravljavci zavarovanih območij kot tudi po izvedbi skupnih akcij javnega delovanja, se je razvila v bolj odprto mrežo. To se

Dosje

Informacijska središča alpskih parkov

Zaradi povečanega števila zavarovanih območij leta 2002 so številni partnerji Mreže zavarovanih območij v Alpah izrazili željo, da bi se v okviru Mreže organizirale strokovne tematske ekskurzije. Prva strokovna ekskurzija na temo Informacijska središča v zavarovanih območjih je bila organizirana novembra leta 2003 po avtonomni provinci Bozano – Južna Tirolska in Trentinu (I). Omogočila je ogled petih informacijskih centrov in dveh muzejev in predstavitev izvirnih konceptov različnih eksponatov ter možnih tehničnih in finančnih težav pri izvedbi. Strokovno ekskurzijo so dopolnjevale delavnice na temo Tehnični in administrativni vidiki centra. V tem biltenu si lahko preberete predstavitev obiskanih centrov.

biti uradno priznana, vendar mora najprej Mreža s stalnim sekretariatom podpisati dogovor o partnerskem sodelovanju, kar bo izvedeno do naslednje alpske konference.

alpenkonvention convention alpine convenzione delle alpi alpska konvencija

NOËL LEBEL
GENERALNI SEKRETAR

je zgodilo prav pred desetim rojstnim dnevom prve mednarodne konference zavarovanih območij, ki jo je ustanovila Mreža. Poziv k tej študiji kaže pripravljenost alpskih dežel, da se v aktivni fazi delovanja pridružijo in pripomorejo k uresničitvi zastavljenih ciljev, kar bo zelo pripomoglo k ohranitvi alpske biotske raznovrstnosti.

Ob tej priložnosti bi se rad zahvalil predvsem stalnemu odboru Alpske konvencije in s tem vsem državam podpisnicam. Zahvalil bi se za vaše zaupanje in podporo, ki jo nudite Mreži zavarovanih območij v Alpah.

MICHELLE OTTINO
DIREKTOR NARODNEGA PARKA GRAN PARADISO
PODPREDSEDNIK MREŽE ZAVAROVANIH OBMOČIJ V ALPAH

Udeleženci strokovne ekskurzije © H. Lozza - Parc Naziunal Svizzer (CH)

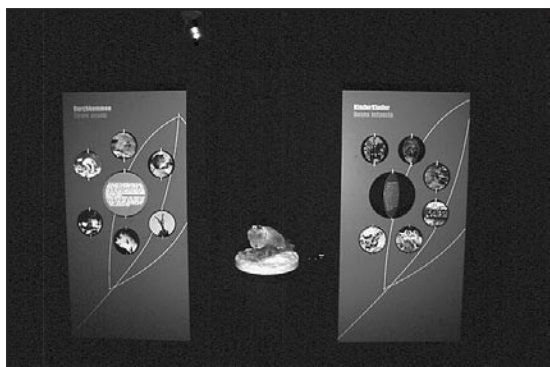
N

Narodni park Stilsferjoch Informacijsko središče Aquaprad

aquaprad
NATIONALPARK-HAUS • CENTRO VISITE

Informacijsko središče © A. Karbacher

Razstava V kraljestvu kralja Ortlerja © C. Dautrey - PN Ecrins (F)

Akvarij © A. Karbacher

Narodni park Stilsferjoch leži v osrčju Alp in zajema celotno gorovje Ortler – Cevedale. Kot alpski narodni park zajema vse tipične tvorne elemente in življenjske prostore, od ledeniškega visokogorja na okoli 3900 metrih nadmorske višine do nižin na 650 metrih. Meji na Švicarski narodni park in je značilen zaradi velike raznolikosti alpskih živali in rastlin. Narodni park Stilsferjoch tvori enega izmed največjih zavarovanih območij v Alpah.

Informacijska središča narodnega parka se nahajajo v dolini Martell, v Pradu na Stilsferjochu in v Trafoiu in so namenjena predvsem domačinom in gostom. V vsakem informacijskem središču najdemo razstavo, ki je namenjena določeni temi. Zaposleni obveščajo o narodnem parku, o prireditvah, vremenu ali o stanju poti. Osrednje informacijsko središče se nahaja v osrčju kraja Prad na Stilsferjochu in vabi k posebnemu doživljanju narave.

Med ribami – potovanje v neznane svetove

Akvariji različnih oblik vam nudijo možnost, da se potopite v podvodni svet in občudujete svet voda in vrste lokalnih rib. Doživite ribe na nenavaden način: preko ogromnih panoramskih oken v spodnjem nadstropju do ribnikov na prostem, v bazenu, kjer se lahko rib dotaknete, ali v preostalih dvanajstih akvarijih. V petnajst metrskem, padajočem akvariju, ki se izliva v potok, se nahajajo tipične lokalne ribje vrste, od potočne zlatovčice tja do marmorirane postrvi. Interaktivna oprema omogoča dodatne informacije o življenju v potoku, v močvirju in na jasi.

Razstava z naslovom V kraljestvu kralja Ortlerja v prvem nadstropju je namenjena predstavitvi narodnega parka in opisuje posebnosti regije.

Tema z naslovom Narava oblikuje naravo opisuje geologijo in način prilagoditve živali in rastlin.

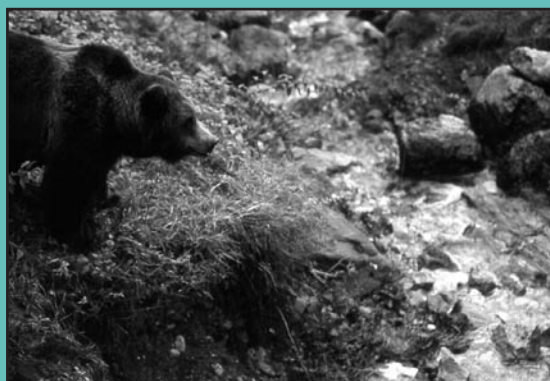
Tema Narava oblikuje človeka se posveča predvsem filozofiji parka: gledati v prihodnost in investirati, še posebno v izobraževanje mladih, v miselnost, ki je blizu naravi.

Pri predstavitvi teme Človek oblikuje naravo gre za odnos z naravo v dvojnem smislu: najprej gre za naravi prijazno gospodarjenje in nato za preživetje kmetijskega, predindustrijskega sveta z naravnimi viri.

NATIONALPARK STILSFERJOCH (I)

Naravni park Adamello Brenta informacijsko središče Spormaggiore: Medved - gospodar gozdov

Rjavi medved © G. Plassmann - Alpska mreža

Informacijsko središče © C. Dautrey - PN des Ecrins (F)

Informacijsko središče © C. Dautrey - PN des Ecrins (F)

Informacijsko središče Naravnega parka Adamello Brenta, v katerem je predstavitev medveda, se nahaja v čudoviti zgodovinski stavbi bivšega Dvora Franca, stari graščini iz leta 1300, ob vstopu v mesto Spormaggiore blizu vzhodne meje parka. V informacijskem središču so tri nadstropja. V pritličju so sprejemna pisarna, v kateri obiskovalci dobijo različne informacije in promocijski material, sejna dvorana za 50 ljudi in večnamenska dvorana, opremljena za gostovanje začasnih razstav in za izvajanje različnih didaktičnih dejavnosti. V prvem nadstropju sta dve dvorani; prva je s pomočjo različnih predstavitvenih maket posvečena parku, druga pa omogoča dostop do glavnih informacij v zvezi z informacijskim središčem. V drugem nadstropju je velik razstaveni prostor, sestavljen iz šestih dvoran.

Informacijsko središče je v celoti namenjeno rjavemu medvedu (*Ursus arctos* L. 1758), najbolj tipični in najpomembnejši živalski vrsti parka. Obiskovalci se z značilnostmi medveda lahko seznani s pomočjo nagačenih živali in s pomočjo kompleksnih multimedijskih pripomočkov. Obisk centra je razdeljen na štiri tematske oddelke.

V prvem oddelku so opisane biološke značilnosti rjavega medveda od morfologije do etnologije, obravnavana je tudi ekologija, razdelitev, itd.

Drugi oddelek predstavlja kulturne vidike, kar je pri rjavem medvedu zelo pomembno. Medved je bil v predstavah ljudi že od nekdaj nekaj več kot le žival. Različne kulture so mu pripisovale različne pomeni in zmožnosti.

V tretjem oddelku je velik del prostora namenjen odnosu med človekom in medvedom. Omenjeni so pretekli dogodki v povezavi z medvedom, predvsem tisti, ki so se zgodili v Alpah. V preteklosti so imeli ljudje rjavega medveda za pošastnega plenilca, ki je plenil po gozdovih ter napadal ljudi in črede. Krčenje gozdov in divji lov sta povzročila znatno zmanjšanje populacije, kar je pripeljalo do sedanjega stanja, ko se je ta veliki vsejed, predvsem rastlinojed znašel na robu preživetja.

V zadnjem oddelku so predstavljene minule in tekoče dejavnosti za varovanje medveda, katerih cilj je preprečitev nevarnosti, da bi ta vrsta izumrla. V tem delu je predstavljen tudi projekt Life Ursus, ki ga izvaja Naravni park Adamello Brenta v sodelovanju z avtonomno pokrajino Trento in Nacionalnim inštitutom za prostoživeče živali.

*GILBERTO VOLCAN
PARCO NATURALE ADAMELLO BRENTA (I)*

N

Naravni park Paneveggio – Pale di San Martino Informacijsko središče Paneveggio in Villa Welsperg

Informacijsko središče Paneveggio © C. Dautrey - PN des Ecrins (F)

Informacijsko središče Paneveggio © C. Dautrey - PN des Ecrins (F)

Informacijsko središče Villa Welsperg © C. Dautrey - PN des Ecrins (F)

Paneveggio

Na razstavi v informacijskem središču je predstavljen jelšev gozd, ki je dobil ime po vegetaciji. Zaradi dobre kakovosti in izredne resonance so jelšev les uporabljali izdelovalci lutenj, zato je gozd poznan tudi pod imenom gozd violin. V njem so tudi najbolj tipične gozdne živali, kot na primer divji petelini in jelenjad. Nedaleč stran je ograjen prostor, ki omogoča opazovanje črede parkljarjev. Razstavo v informacijskem središču z naslovom Zemlja-gozd dopolnjuje učna pot z informacijskimi točkami in ilustracijami.

Informacijsko središče Villa Welsperg © C. Dautrey - PN des Ecrins

Villa Welsperg

V mestu Villa Welsperg je sedež uprave parka in sodobno informacijsko središče, opremljeno z maketo parka, dvorano za multivizijske predstavitve in razstavnim prostorom, v katerem je zbrana zgodovina dinastije Welsperg, ki je bila v preteklosti lastnica območja. V informacijskem središču je še razstaveni prostor z akvarijem, razstava naravnih materialov (vzorcev lesa, dreves in kamnov). Središče je opremljeno tudi s knjižnico in čitalnico za obiskovalce. Stavba bo v prihodnosti opremljena z didaktično učilnico za organiziranje delavnic za skupine ali posameznike. V tej dvorani je možna tudi postavitve dveh lesenih rekonstruiranih stavb (skednja in hleva), predvidenih začasne razstave.

*ETTORE SARTORI
PARCO NATURALE PANEVEGGIO - PALE DI SAN MARTINO (I)*

Informacijsko središče

Naravnega parka

Vedrette di Ries - Aurina

Sedež informacijskega središča Naravnega parka Rieseferner Ahrn je v novi občinski hiši v središču kraja. Na 350 kvadratnih metrih površine najde vsak obiskovalec obilo podatkov o naravnem parku ter naravi in kulturi tega območja.

Pri vhodu je na voljo informacijska tabla, na kateri so podatki o sedmih naravnih parkih Južne Tirolske. Vsak izmed parkov je na kratko predstavljen.

Na začetku je na voljo ogled sedem minutnega kratkega filma, posnetega iz ptičje perspektive, ki prikazuje jezera, visoko ležeče pašnike, strme gore in ledenike. Teme naslednje enote so umikanje ledenikov ter tisočletni razvoj pokrajine in vegetacije.

Na zaslonu, s katerim sami rokujete, si lahko ogledate fotografije parka. S pritiskom na gumbe indikacijskih lučk si lahko ogledate relief narodnega parka v merilu 1: 20.000. Relief obiskovalca dobro seznani s celotnim območjem parka in je hkrati zanimiv tako za odrasle kot tudi za otroke.

Vnadaljevanju je v multimedijem prostoru na ogled celotna zasnova naravnega parka in njegov razvoj ter tudi posnetki nekaterih drugih zavarovanih območij.

Naslednja enota je namenjena bogastvu mineralov, ki so prisotni na tem območju. Razstavljene so najpomembnejše kamnine s področja geologije, ki se jih lahko tudi dotaknete. Geologija je v sliki in besedi opisana na panojih.

Informacijsko središče © C. Dautrey - PN des Ecrins (F)

Informacijsko središče © C. Dautrey - PN des Ecrins (F)

Časovno nihalo omogoča doživetje zgodovine nastajanja gora. Vsak udarec nihala pomeni časovno razdobje treh milijonov let in šele tu nam postane jasno kako zelo se je zemlja v milijonih let spremenila. Današnji naravni park je nastal iz tropskih morij, puščav in pragozda. Zgodovina kulture doline zajema občutno krajša časovna obdobja, vendar je prav tako dinamična. Nato lahko s pomočjo slušalk prisluhnete enemu izmed najstarejših dialektov alpskega prostora.

Manjši del informacijskega središča je namenjen še pticam naravnega parka in nekaterim izbranim vrstam živali.

Spreminjanjem višinske razlike lahko opazujete, kako se določena vrsta živali ali rastline spreminja glede na nadmorsko višino in se prilagaja življenjskim pogojem ter kakšne so klimatske spremembe od nižin do visokogorja.

Naslednji vrhunec razstavnega prostora je pet ujed v naravni velikosti, ki so izrezljane iz cemprirovega lesa.

Poleg enote na temo Višinska razlika, je otrokom namenjen prostor, ki je obdan z lesom in jim nudi možnost zabave in druženja.

Vsebine narodnega parka ves čas nadgrajujemo z najnovejšimi spoznanji o muzejski pedagogiki in z multimedijsko tehniko prenosa podatkov tako, da se ob vsakem času najde kaj zanimivega tako za mlade kot tudi za odrasle.

Poleg vsega tega je velikega pomena tudi park pred občinsko stavbo, v kateri so prostori naravnega parka. Lepe zelenice in nasadi grmičkov, klopi, manjši slap in naravni ribnik, vabijo k raziskovanju in opazovanju ter seveda tudi k sprostitvi in počitku. Vsa literatura na temo parka je na voljo v knjižnici, ki se nahaja v isti stavbi.

Občina Sand načrtuje tudi ureditev naravne učne poti, ki bi nudila veliko novih doživetij. Ta pot naj bi se pričela v informacijskem središču naravnega parka in naj ne bi služila le informiranju temveč tudi zabavi.

SEPP HACKHOFER
NATURPARKE SÜDTIROL (I)

OPIS INFORMACIJSKIH SREDIŠČ

Ime Informacijskega središča	Medved - gospodar gozdov	Aquaprad	Paneveggio	Villa Welsperg	Vedrette di Ries - Aurina
Lokacija	Spormaggiore, Avtonomna pokrajina Trento / Italija	Prad am Stilfserjoch, Avtonomna pokrajina Bozano – južna Tirolska / Italija	Tonadico, Avtonomna pokrajina Trento / Italija		Campo Tures, Avtonomna pokrajina Bozano – južna Tirolska / Italija
Lastnik	Občina Spormaggiore	Občina Prad am Stilfserjoch	Naravni park Paneveggio		Občina Campo Tures
Upravljaljavec	Upravna ustanova Avtonomne pokrajine Trento	Nationalpark Stilfserjoch / Bozen - Südtirol	Naravni park Paneveggio		Občina Campo Tures
Leto odprtja	2001	2003	1991	1996	2001
Površina	512 m²	1191 m²	640 m²	913 m²	465 m²
Tematika	Medved	Voda	Zemlja-gozd	Voda	Meje narave – meje človeka
Obratovalni čas	od marca do junija in od septembra do oktobra za šolske skupine	od božiča do konca oktobra, ob ponedeljkih in praznikih zaprto	od začetka junija do konca septembra odprto vsak dan	od začetka junija do konca septembra odprto ob delavnikih, od maja dalje odprto tudi konec tedna in med prazniki	od 27. decembra do 15. marca in od 1. maja do 31. oktobra
	od junija do septembra za obiskovalce		pozimi: odprto dvakrat tedensko spomladi: odprto konec tedna in med prazniki		
Cena	polna cena	6,00 €	1,70 €	1,70 €	
	vstop- nica cena s popustom	4,00 €, šolarji 2,00 €	1,00 €, za otroke mlajše od 8 let vstop brezplačen	1,00 €, za otroke mlajše od 8 let vstop brezplačen	vstop prost
Letni obisk	5000	34164	2839 vodenih obiskov	2576 vodenih obiskov	24300
Spletni naslov	www.parcoadamellobrenta.tn.it	www.aquaprad.com	www.parcopan.org	www.parcopan.org	www.provinz.bz.it/naturparke
Stroški	Stavba	490 000 €	580 000 €	Obnova 750 000 € Ureditev zunanje infrastrukture 140 000 €	
	Razstava	790 000 €	155 000 €	61 000 €	pribl. 650 000 €
	Drugo	priprava predhodnih del in izdelava študije: 170 000 €	priprava predhodnih del in izdelava študije: 60 000 €	Priprava predhodnih del in izdelava študije: 130 000 €	Letni stroški: 40 000 €
Letni prihodki	vstopnina: 7 500 € trgovina: 7 200 €	vstopnina: 64 260 € trgovina: 1 900 €	vstopnina: 41 000 € trgovina: 10 400 €	Vstopnina: 9 000 € Trgovina: 9 800 €	
Število zaposlenih	1 stalna zaposlitev	4 - 8 zaposlitev	4 sezone zaposlitve	3 - 6 zaposlitev	1 - 2 zaposlitvi
Vodja informacijskega središča	Gilberto Volcan	Irene Hager	Ettore Sartori	Ettore Sartori	Sepp Hackhofer

Alpski teden in delavnica o turizmu v Kranjski Gori

Mreža v Alpah bo v okviru Alpskega tedna v Kranjski Gori organizirala delavnico o dejavnikih uspeha na področju turizma v zavarovanih območjih, ki prispevajo k gospodarskem razvoju regij in k povezavi turizma in razvoja. Na delavnici bodo obravnavani tudi načini upravljanja turističnih tokov v zavarovanih območjih, predvsem s pomočjo načrtov upravljanja. Pri soorganizaciji Alpskega tedna sodelujejo CIPRA – Mednarodna komisija za varstvo Alp, Omrežje občin-Povezanost v Alpah in Mreža zavarovanih območij v Alpah. Srečanje bo priložnost za izmenjavo izkušenj med različnimi akterji, katerih delo poteka na območju Alp na področju ekologije in gospodarstva.

Karpati in Pireneji se zgledujejo po Alpah

Upravljalci zavarovanih območij v Pirenejih so na konferenci v Narodnem parku Pireneji, ki je potekala decembra lani, sklenili, da ustanovijo svojo mrežo zavarovanih območij. Študija o projektu, ki naj bi obravnavala tudi predlog namestitve koordinacijske pisarne, je še v teku. Izvršni odbor za Karpatе je ustanovitev svojega omrežja obravnaval na tretjem srečanju od 13. do 15. maja 2004 v Zakopanah na Poljskem, kjer je oblikoval izhodišča naslednje konference v Romuniji. Ustanovitev omrežja je pomembna za uresničevanje okvirne konvencije Karpatov, ki jo je pred kratkim podpisalo sedem karpatskih držav. Poročilo o delu, ki ga je izvedla Mreža v Alpah v podporo Karpatom, bo kmalu na voljo na sedežu Mreže v Alpah. Nemčija, zvezna dežela Bavarska, Francija in kraljevina Monako so oblikovanje omrežja močno podprle. Za podrobnejše informacije se lahko obrnete na koordinacijsko pisarno v Gapu: info@alparc.org

Narodni park Berchtesgaden ponovno vodi preiskavo o kraških vodah

V narodnem parku Berchtesgaden že več kot deset let potekajo sistematične raziskave v zvezi s hidrogeologijo in obnašanjem struj vodnih žil podtalnice. Avgusta leta 2004 bo ponovno narejen poizkus s štirimi različnimi fluorescentnimi barvami, ki jih bodo izlili v vodo na planini Reiter. Nato bo na 50 kvadratnih kilometrov velikem območju, v zahodnem delu Berchtesgadenskih Alp, odvzetih več vzorcev vode. Raziskava bo zajela 50 izvirov. Poizkus se bo izvajal v sodelovanju z Bavarskim geološkim deželnim uradom in Geološko službo dežele Salzburg.

Izvršni odbor za Karpatе
© A. Karbacher - Alpska mreža

INTERREG III B – zavarovana območja in komuniciranje

Številna zavarovana območja sodelujejo z Mrežo zavarovanih območij v Alpah v okviru projekta INTERREG III B z namenom okrepiti pretok informacij in komuniciranje s širšo javnostjo s pomočjo programskega orodja v medmrežju. Program naj bi omogočal izmenjavo podatkov in znanja med zavarovanimi območji ter vključitev informacij mednarodnega značaja za širšo javnost, ki zadevajo področja ohranjanja narave in upravljanja z naravnimi viri. V projektu je predvideno tudi mednarodno izobraževanje za upravljavce in namestitvev skupnega komunikacijskega sistema za informiranje širše javnosti preko medijev. Zavarovana območja se za več informacij lahko obrnejo na : info@alparc.org

Naravni park Adamello Brenta zmagovalec trofeje Danilo Re

Letošnje tekmovanje, ki ga je organiziral Naravni park Adamello Brenta, je bilo zelo pestro. Zaznamovala ga je zmaga parka Adamello Brenta. Udeležilo se ga je 45 ekip iz petih evropskih držav (Italije, Nemčije, Avstrije, Švice in Francije), skupaj 180 tekmovalcev. Prvi dan prireditve je bilo srečanje z naslovom Parki za sonaravni razvoj: izkušnje trajnostnega turizma.

Po zmagi Lorenza Mosce na nočnem tekmovanju v teku na smučeh po progi Frassanida di Carisolo, je naslednji dan na tekmovanju v gorništvu na progi Pra Rodont a Dos del Sabion z dosegom časa 30 minut in 30 sekund zmago slavil Matteo Zeni, ki je v šprintu zadnjih sto metrov prehitel odličnega

Start tekmovanja v turnem smučanju © Parco Naturale Adamello Brenta (I)

Alberta Stanchine iz oddelka za gozdarstvo Malé. Za potrditev uspeha Naravnega parka Adamello Brenta je nadzornik Rudy Cozzini doprinesel zmago v veleslalomu z doseženim časom 45 sekund in 27 stotink. Drugo mesto je zavzel Mattia Colombo, ki dela na projektu Volk (regija Piemont). Na tekmovanju v streljanju je bil prvi Marino Miletto iz Naravnega parka Orsiera Rocciavre, na drugem mestu pa Marco Tasin iz Narodnega parka Stelvio. Skupno je največ točk dosegel Naravni park Adamello Brenta (322), na drugem mestu so bili predstavniki Narodnega parka Berchtesgaden iz Nemčije (260 točk), na tretjem pa predstavniki Švicarskega narodnega parka (220 točk).

Posvet «Kakovostni ukrepi v zavarovanih območjih Alpah»

Mreža zavarovanih območij v Alpah organizira v sodelovanju z naravnima regijskima parkoma Verdon in Lubéron prvi mednarodni posvet v Alpah na temo promocija kakovostnih izdelkov in storitev v zavarovanih območjih.

Na posvetu z naslovom Kakovostni ukrepi v zavarovanih območjih v Alpah, ki bo potekal od 3. do 5. novembra v Verdonu (F), bodo obravnavana vprašanja, ki se navezujejo na promocijo, predpise in podeljevanje znamk za kakovostne izdelke in storitve v zavarovanih območjih v Alpah.

Nadaljnje informacije :
Marie.Stoeckel@alparc.org

Brkati ser
© J. Heuret - ASTERS (F)

Posvet Alpe – Karpati Natura 2000

Mreža v Alpah organizira ob sodelovanju z Narodnim parkom Visoke Ture (A) posvet na temo NATURA 2000 in Smaragd – uveljavljanje programov v Alpah in Karpatih. Posvet bo potekal od 6. do 9. oktobra v mestu Neukirchen (A) v salzburški regiji ob

finančni podpori avstrijskega ministrstva za okolje. Namen posveta je izmenjava izkušenj v zvezi s postopki uveljavljanja teh dveh projektov v različnih državah članicah in preučitev nadaljnjih ukrepov ter možnosti upravljanja teh območij, ki običajno zadevajo obstoječa zavarovana območja.

Ptice ujede – vrnitev v Vanoise

Od 14. do 17. oktobra 2004 bo Narodni park Vanoise (F) v sodelovanju z Mrežo zavarovanih območij v Alpah, FCBV in ASTERS (F) organiziral seminar o pticah ujedah (brkati ser, planinski orel in beloglavi jastreb). Naslov seminarja je: Kakšen prostor je namenjen velikim pticam ujedam v Alpah prihodnosti? Na tem srečanju bodo sodelovali upravljavci zavarovanih območij in znanstveniki iz vseh alpskih dežel.

HABITALP INTERREG III B

Kartografija habitatov v okviru projekta HABITALP poteka zelo uspešno. Poleti 2003 je več partnerskih parkov, ki so vključeni v program, izvedlo prelete svojih območij za pridobitev infra rdečih posnetkov. Fotografije so trenutno v obdelavi in bodo sestavni del kartografske baze. Projekt vodi Narodni park Berchtesgaden, Mreža zavarovanih območij v Alpah pa pri projektu sodeluje na področju logistike. Pred kratkim je Mreža v Alpah izdala publikacijo, ki obravnava najprimernejšo metodo kartografiranja za alpske dežele. Končno poročilo bo pripravljeno jeseni 2005. Za nadaljne informacije se obrnite na elektronski naslov : www.habitalp.de

Orel v vzhodnih Alpah - INTERREG III A Italija/ Avstrija

Planinski orel je bil nekoč močno razširjen po celi srednji Evropi. Spada med tiste vrste, ki so bile od konca 19. do začetka 20. stoletja najbolj preganjane kot škodljive divje živali in so zaradi tega skoraj izumrle. Istočasno so bili na širšem območju Evrope skoraj povsem iztrebljeni tudi brkati ser, volk in medved. Zaradi človeškega posega se je število plenilcev močno zmanjšalo.

Danes se je število teh živali v celotnem alpskem prostoru močno uravnovesilo. Točnih podatkov za Narodni park Stilsfserjoch in sosednja, mejna območja trenutno ni na razpolago.

Zavarovanje vrst ne more biti omejeno le na eno samo območje, kar pomeni, da ene vrste ne moremo zavarovati le v enem zavarovanem območju. V okviru projekta, ki se je začel leta 2002, je potrebno čezmejno sodelovanje narodnega parka Visoke Ture (A), Južno-tirolskih narodnih parkov (I), Narodnega parka Dolomiti Bellunesi (I) in Narodnega parka Stilsfserjoch(I). Celotna površina vključenih območij meri okoli 3.200 kvadratnih kilometrov.

Na srečanju vseh članov Mreže zavarovanih območij v Alpah oktobra leta 1999 v mestu Rauris (A) je bila podana zahteva po usklajenem delovanju pri nadzoru populacije alpskega

Mednarodne dejavnosti Naravnega regijskega parka Queyras

Naravni regijski park Queyras (F) intenzivno sodeluje s sosednjimi italijanskimi naravnimi parki: Gran Bosco di Salbertrand, Orsiera-Rocciavre, Val Tronca in Po tratto Cuneese. Več projektov predvideva oblikovanje omrežja navedenih parkov, ki se nahajajo v bližini Mont Visa. Tematike projektov se nanašajo na vodo, človeka in biosferno območje. Slednje predstavlja skupno pravadno zgodovino, kot na primer Republiko Escartonov. Nekateri projekti so že v teku, partnerski parki pa hkrati iščejo mednarodno potrditev v okviru projekta Bilateralno biosferno območje (UNESCO).

Delovna skupina
© Norbert Winding

planinskega orla. Govorilo se je predvsem o težavah pri izmenjavi in primerjanju rezultatov na mednarodni ravni, o usklajenem mednarodnem delovanju ter o nujnosti opreme za podatkovno banko opazovanja planinskega orla.

Ta projekt bo pomagal zapolniti vrzel v pomanjkanju znanja o številu, razmnoževanju in razplodu planinskega orla in s tem bo veliko pripomogel tudi k učinkoviti zaščiti te vrste. Ob tem je velikega pomena tudi javno delo, ki je pomemben del tega projekta in vsi ukrepi upravljanja, ki uspešno pomagajo pri zaščiti planinskega orla in ki vključujejo tudi javnost.

Decembra 2003 je izšlo prvo informacijsko glasilo. Okvirni stroški projekta za obdobje 2002-2005 so približno 400.000 €.

Več informacij je na voljo na spletni strani : www.aquilalp.net

Čezmejna zavarovana območja in ekološko omrežje v Alpah

Le zavarovana območja, ki imajo večjo površino in so ekološko med seboj povezana, lahko prispevajo k stalnemu in trajnostnemu varovanju biotske raznovrstnosti v Alpah. Alpska konvencija je zato v 12. členu protokola Varstvo narave predvidela oblikovanje ekološkega omrežja.

Na 27. zasedanju stalnega odbora Alpske konvencije je bil sprejet sklep, da bo Mreža zavarovanih območij v Alpah izdelala študijo o obstoječih nacionalnih in čezmejnih povezavah med zavarovanimi območji.

Re rezultati bodo omogočili oblikovanje načelnih priporočil za strategijo in bodo podlaga za morebitne prostorske povezave kot tudi za ukrepe na področju politike in okoljskega planiranja. Študija bo lahko služila kot osnutek za oblikovanje in izvedbo ekološkega prostorskega alpskega omrežja.

Nadaljnje informacije :
Yann.Kohler@alparc.org

Novi sodelavci

Koordinacijska pisarna je v letošnjem letu zaposlila štiri nove sodelavce.

Arnold Karbacher je zadolžen za organiziranje in usklajevanje projektov Mreže v Alpah.

Arnold.Karbacher@alparc.org

Yann Kohler pripravlja študijo o izvedljivosti z naslovom Čezmejna zavarovana območja in ekološko omrežje v Alpah.

Yann.Kohler@alparc.org

Dominique Marchal dela v tajništvu Alpske Mreže od začetka letošnjega leta.

info@alparc.org

Marie Stoeckel je zadolžena za nadaljnji potek projekta Seznam podatkov Alparc in za področje ukrepov za izboljšanje kakovosti proizvodov.

Marie.Stoeckel@alparc.org

Mednarodno izpopolnjevanje za upravljalce zavarovanih območij

Upravljalci zavarovanih območij so v anketi, ki jo je izvedla koordinacijska pisarna Mreže, menili, da je mednarodno izpopolnjevanje o Alpah in o zavarovanih območjih v Alpah za zaposlene v zavarovanih območjih izredno pomembno.

Na delavnici, ki je leta 2003 v Berchtesgadnu potekala v okviru četrte mednarodne konference, so udeleženci predlagali, da bi vsako leto v enem izmed zavarovanih območij v Alpah organizirali štiridnevni seminar za zaposlene v zavarovanih območjih. Prva dva dneva bi bila namenjena informativnim in izobraževalnim vsebinam, ki zadevajo Alpe, tretji dan bi udeleženci obravnavali določeno tematiko, četrti dan pa bi bila v zavarovanem območju, kjer poteka izobraževanje, organizirana ekskurzija.

Tako bodo zaposleni v zavarovanih območjih redno seznanjeni z delom v drugih zavarovanih območjih v Alpah. Izpopolnjevanje bo med drugim omogočalo navezovanje stikov med strokovnimi sodelavci podobnih služb različnih območij.

**Arnold
Karbacher**

**Yann
Kohler**

**Dominique
Marchal**

**Marie
Stoeckel**

Razstava Skrivnostne gore

Potujoča razstava o legendah in mitih v gorah zavarovanih območij je postala še bogatejša. Pridružili so se ji Švicarski narodni park in Biosferni rezervat Entlebuch (Švica), parka Adamello Brenta in Paneveggio-Pale di San Martino iz Italije in Naravni regijski park Massif des Bauges iz Francije. Razstava je trenutno v Avstriji, v letošnjem letu bo na ogled tudi v Franciji, Italiji in Sloveniji. Katalog razstave je še v delu in bo na voljo julija 2004. Več informacij na spletnih straneh : www.alparc.org

PUBLIKACIJE P LIKACIJE PUBL

Alpsko rastlinstvo v Drôme

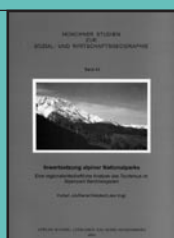
Izšel je novi atlas o rastlinstvu v departmaju Drôme (Francija). Avtor ekološkega in rastlinskega atlasa je Luc Garraud. Izdal ga je Nacionalni alpski botanični inštitut Gap-Charance in obsega 924 strani.

Flore de la Drôme,
ISBN 2-9511864-1-x, 924 strani

Narodni parki in njihova uveljavitev

Avtorji nove knjige z naslovom Ekonomska analiza turizma v Narodnem parku Berchtesgaden so Hubert Job, Daniel Metzler in Luisa Vogt. Knjiga je bila objavljena v zbirki Münchner Studien zur Sozial- und Wirtschaftsgeographie, obsega 165 strani.

Naslov v nemščini: Inwertsetzung alpinen Nationalparks – Eine regionalwirtschaftliche Analyse des Tourismus im Alpenpark Berchtesgaden.

Inwertsetzung alpinen Nationalparks,
165 strani

PUBLIKACIJE

Publikacije Mreže zavarovanih območij v Alpah :

Sklepi skupščine zavarovanih območij v Alpah, ki so bili sprejeti na četrti mednarodni konferenci v Berchtesgadnu (Nemčija) z naslovom Zavarovana območja – stičišče ekologije in komunikacije, junij 2003, 280 strani, v štirih jezikih.

Zbornik alpske mreže, n°5/2003,
ISSN 1629-3233, 280 strani

Publikacije Mreže zavarovanih območij v Alpah :

Dossier n°9 : Upravljanje gozdov v zavarovanih območjih v Alpah, zbirka referatov, predstavljenih na konferenci decembra 2000 v Narodnem parku Kalkalpen (A), 155 strani, v treh jezikih.

Les Dossiers du Réseau Alpin, n°9/2002,
ISSN 1624-9143, 155 strani

Publikacije Mreže zavarovanih območij v Alpah :

Dossier n°10 : HABITALP – spremljanje stanja biotske raznovrstnosti alpskih habitatov, navodila za krtografijo, vmesno poročilo, 115 strani in dodatek, v treh jezikih.

Les Dossiers du Réseau Alpin, n°10/2003,
ISSN 1624-9143, 115 strani

Publikacije Mreže zavarovanih območij v Alpah :

Izšel je katalog razstave Skrivnostne gore. Na voljo je v francoskem, italijanskem, nemškem in slovenskem jeziku.

Dodatne informacije: info@alparc.org

Katalog razstave Skrivnostne gore,
ISSN 2-9506864-7-8, 40 strani

Mreža zavarovanih območij v Alpah

Tél: +33 / (0)4 92 40 20 00
Fax: +33 / (0)4 92 40 20 01

Urednik publikacije: Guido Plassmann

Izdaja : Mreža zavarovanih območij v Alpah

Sodelujoči v tej številki: S. Hackhofer, A. Karbacher, Y. Kohler, N. Lebel, M. Ottino, G. Plagnol, G. Plassmann, E. Sartori, M. Stoeckel, G. Volcan

Prevodi : S. Auried, A. Bousquet, A. Gasperlin, A. Karbacher, Y. Kohler, T. Markun, E. Maselli, A. Michelucci, T. Reeg

Lektoriranje : C. Coulomb, Y. Kohler, G. Plassmann, M. Stoeckel, G. Wendling

Micropolis - Isatis

F - 05000 GAP

e-mail: info@alparc.org

Internet: <http://www.alparc.org>

Izdano ob podpori Ministrstva za ekologijo in trajnostni razvoj, Regije Provence-Alpes-Côte d'Azur, Regije Rhône-Alpes in Narodnega parka Les Ecrins.

Izdano v francoščini, italijanščini, nemščini in slovenščini.

Ponatis dovoljen ob navedbi vira

Natisnjeno na recikliranem papirju pri : Imprimerie des Arts Graphiques (74)

Št. ISSN: 1282-2507